



**REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
W OLSZTYNIE**



Olsztyn, 30 czerwca 2010 r.

RDOŚ-28-OON-6635-0027-003/09/aki

POSTANOWIENIE

Na podstawie art. 106 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071, z późn. zm.) oraz art. 48 ust. 2 pkt 3 lit. b ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150, z późn. zm.), w związku z art. 153 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 r. Nr 199, poz. 1227 z późn. zm.)

postanawiam uzgodnić

środowiskowe uwarunkowania zgody na realizację przedsięwzięcia polegającego na kształtowaniu przekroju poprzecznego i podłużnego rzeki Wkry na odcinku km 188+050 – 192+900, w wariantcie zaproponowanym przez autorów raportu, tj. z wyłączeniem obszarów najcenniejszych przyrodniczo pomiędzy km 190+703 – 191+790 biegu rzeki, na następujących warunkach:

- Prace należy przeprowadzić poza okresem lęgowym ptaków, tarła większości gatunków ryb oraz okresem migracji płazów, tj. poza okresem od 1 marca do 1 września oraz po uzgodnieniu z użytkownikiem rybackim.
- Drzewa w bezpośrednim sąsiedztwie pracującego sprzętu zabezpieczyć przed ewentualnym uszkodzeniem przez zastosowanie odpowiednich osłon.
- Zapewnić oszczędne korzystanie z terenu i minimalne przekształcenie jego powierzchni, a po zakończeniu prac uporządkować teren.
- Urobek pozyskany w czasie odmulania koryta Wkry należy rozplantować warstwą o grubości nieprzekraczającej 20 cm, a następnie obsiać mieszkanką traw rodzimych gatunków łąkotwórczych.
- Nie zezwala się na wykorzystanie pozyskanego urobku do zasypywania zastoisk, oczek wodnych a także starorzeczy.
- W przypadku istniejących połączeń głównego koryta rzeki z pierwotnymi zakolami lub starorzeczami, połączenia te należy zachować w sposób umożliwiający przelewanie się do nich wody.

- Umocnienie brzegów z zabudową wyrw opaskami faszynowymi, nadsypaniem gruntu i umocnieniem faszyną należy realizować jedynie w miejscach, w których jest to bezwzględnie konieczne z przyczyn hydrotechnicznych.

UZASADNIENIE

Planowana inwestycja położona jest w granicach obszaru specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 „DOLINA WKRY I MŁAWKI” (kod obszaru: PLB140008) ustanowionym rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2004 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz. U. Nr 229, poz. 2313, z późn. zm.).

Planowana inwestycja, zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2004 r. w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko (Dz. U. Nr 257, poz. 2573, z późn. zm.), nie należy do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których sporządzenie raportu jest, lub może być wymagane. Tym samym nie jest to przedsięwzięcie mogące znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu art. 51 ust. 1 pkt 1 i 2 wymienionej na wstępie ustawy Prawo ochrony środowiska. Jednakże lokalizacja przedsięwzięcia na obszarze Natura 2000 może powodować jego potencjalne oddziaływanie na ten obszar i klasyfikować przedsięwzięcie do tzw. III grupy przedsięwzięć, mogących znacząco oddziaływać na obszar Natura 2000, określonych w art. 59 ust. 1 pkt 3 cyt. ustawy Prawo ochrony środowiska.

W toku prowadzonego postępowania Wójt Gminy Płońsk zwrócił się do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z wymienionym na wstępie wnioskiem z 2 listopada 2009r. o uzgodnienie warunków realizacji przedsięwzięcia polegającego na kształtowaniu przekroju poprzecznego i podłużnego rzeki Wkry na odcinku km 188+050 – 192+900.

Przeprowadzając kompleksową analizę akt sprawy przedmiotowego przedsięwzięcia, tj.:

- wniosku inwestora o wydanie decyzji środowiskowej,
 - karty informacyjnej przedsięwzięcia,
 - „Raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia polegającego na kształtowaniu przekroju poprzecznego i podłużnego rzeki Wkry na odcinku km 188+050 – 192+900 na gatunki roślin i siedliska z załącznika I i II Dyrektywy Rady 92/43/EWG oraz gatunki ptaków z załącznika I Dyrektywy Rady 79/409/EWG” sporządzonego przez dr Mirosława Grzybowskiego, dr Lucjana Kleinschmidta i mgr Rafała Kołakowskiego.
- Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie stwierdza jak niżej.

Rzeka Wkra w km 188+050 – 216+050 została uregulowana w latach 30-tych XX wieku. Regulacja polegała na wyprostowaniu naturalnego biegu cieku. Znaczna zmienność przepływów, jaka charakteryzuje ten odcinek Wkry oraz niewystarczający zakres przeprowadzanych zabiegów konserwacyjnych spowodowały, że koryto cieku, szczególnie poniżej km 192+900 (jaz Zdrojek), utraciło pierwotne parametry regulacyjne. W wielu miejscach powstały w brzegach wyrwy, a na niektórych fragmentach rzeki występują odsypiska znacznie wypływające bądź zwięzające przekrój cieku. Ogranicza to drożność rzeki,

co powoduje częste wezbrania wody, która nie mieszcząc się w korycie zalewa przyległe łąki i pastwiska. Dzieje się tak nie tylko podczas wiosennych roztopów, lecz także po większych opadach deszczu w okresie letnim. Na występowanie letnich powodzi duży wpływ ma również zarastanie koryta rzeki roślinnością korzeniącą się w dnie.

W ramach przedsięwzięcia dotyczącego otworzenia ciek w km 188+050 – 192+900 przeprowadzone będą następujące działania: wykonanie robót przygotowawczych (usunięcie zatorów, koszenie skarp i dna), przywrócenie koryta rzeki do projektowanych wymiarów, umocnienie brzegów w miejscach rozmytych oraz najbardziej narażonych na erozję.

Dla osiągnięcia pełnego efektu tego remontu planuje się również odmulenie rzeki poniżej km 188+050 warstwą grubości do 20 cm na długości 500m.

Realizacja inwestycji przewiduje lokalne umocnienie brzegów z zabudową wyrw opaskami faszynowymi, nadsypaniem gruntu i umocnienia darnią w łącznej długości 1826 m. Umocnienia te zostaną wykonane z opasek o średnicy 30 cm oraz wielokiszkowych (2x30 – 3x30 cm), usytuowanych wzdłuż projektowanej linii styku wody Q_{sw} z powierzchnią skarpy. Przestrzeń między opaską a brzegiem zostanie wypełniona świeżą faszyną i ziemią pochodzącą z wykopów. Dodatkowo powierzchnia skarp na zabudowanych odcinkach będzie umocniona pasem darniny szerokości 1m. Ponadto projektuje się obsiew nasionami traw całej nadwodnej powierzchni skarp, w miejscach, gdzie skarpy formowano na nowo ścinając grunt wraz z darnią.

Zgodnie z treścią sporządzonego raportu realizację przedsięwzięcia analizowano w dwóch wariantach: wariantie I (tzw. inwestorskim) oraz wariantie II zaproponowanym przez wykonawców raportu.

Wariant pierwszy (proponowany przez inwestora) zakłada kształtowanie przekroju poprzecznego i podłużnego rzeki Wkry na odcinku km 188+050 – 192+900. W ramach inwestycji przeprowadzone zostaną prace związane z:

- wykonaniem robót przygotowawczych (usunięcie zatorów, koszenie skarp i dna),
- przywróceniem koryta rzeki do projektowanych wymiarów,
- umocnieniem brzegów w miejscach rozmytych oraz najbardziej narażonych na erozję,
- również z odmuleniem rzeki poniżej km 188+050 warstwą grubości do 20 cm na długości 500 m dla osiągnięcia pełnego efektu przeprowadzonego remontu.

Realizacja zamierzenia w tym wariantie pozwoli na osiągnięcie na całej długości pomiędzy km 188+050 a km 192+900 następujących parametrów koryta rzeki:

- szerokość dna: 8-10 m,
- nachylenie skarp 1:1,5 – 1:2,
- spadek dna 3‰.

Trasę rzeki, w tym wymiar dna i nachylenie skarp, dostosowano do istniejącej szerokości wynikającej z szerokości działki wydzielonej pod ciek.

Wariant zaproponowany przez autorów raportu zakłada przeprowadzenie zaplanowanych prac polegających na kształtowaniu przekroju poprzecznego i podłużnego koryta rzeki Wkry na odcinku km 188+050 – 192+900 z wyłączeniem obszarów najcenniejszych przyrodniczo pomiędzy km 190+703 – 191+790.

Zgodnie ze wskazaniami przedłożonego „Raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia...” wariant aprobowany do wdrożenia przez inwestora wpłynie negatywnie na najcenniejsze siedliska doliny rzeki Wkry w obrębie odcinka objętego badaniami. Na odcinku tym zlokalizowano trzy starorzecza (3150-2), łęg olszowo-jesionowy (91E0-3), niewielkie fragmenty niżowe oraz nadrzeczne zbiorowiska okrajkowe (6430-3).

Na podstawie przeprowadzonych badań autorzy raportu stwierdzają, że pod względem oddziaływania na faunę wariant „inwestorski” jest najmniej korzystny dla środowiska. Jego wdrożenie spowoduje:

- utratę miejsc lęgowych gatunków ptaków z załącznika I Dyrektywy Ptasiej, dla ochrony których powołano obszar Natura 2000 „Dolina Wkry i Mławki”, bezpośrednio gniazdujących w korycie rzeki oraz w promieniu 10 m (m.in. podróżniczka *Luscinia svecica*, jarzębatki *Sylvia nisoria*, gąsiorka *Lanius collurio*),
- niekorzystne zmiany w stosunkach wodnych całej doliny (udrożnienie przepływu rzeki spowoduje obniżenie poziomu wód gruntowych) prowadzące do pogorszenia struktury siedlisk lęgowych gatunków ptaków z załącznika I Dyrektywy Ptasiej gniazdujących w promieniu 500 m od koryta rzeki (m.in. podróżniczka *Luscinia svecica*, jarzębatki *Sylvia nisoria*, gąsiorka *Lanius collurio*, derkacza *Crex crex*),
- niekorzystne zmiany w stosunkach wodnych całej doliny prowadzące do zmniejszenia powierzchni żerowisk gatunków ptaków z załącznika I Dyrektywy Ptasiej gniazdujących poza inwentaryzowanym obszarem (m.in. żurawia *Grus grus*, bociana białego *Ciconia ciconia*, błotniaka stawowego *Circus aeruginosus*, orlika krzykliwego *Aquila pomarina*, błotniaka łąkowego *Circus pygargus*, rybitwy czarnej *Chlidonias niger*). Na inwentaryzowanym obszarze stwierdzono 42 żerowiska tych gatunków, co świadczy o ogromnym potencjale żerowiskowym oraz sugeruje, że cały obszar jest wykorzystywany jako miejsca zdobywania pokarmu.

Jak wynika z przedstawionych badań terenowych, realizacja inwestycji według tego wariantu będzie miała największy wpływ na awifaunę i spowoduje zarówno utratę miejsc lęgowych jak i zmniejszenie się powierzchni żerowisk gatunków ptaków z załącznika I Dyrektywy Ptasiej.

Należy się spodziewać, że realizacja pełnego zakresu prac wpłynie negatywnie także na siedliska organizmów wodnych, w tym ryb. Przewidywane skutki przeprowadzenia odmulania dna rzeki Wkry oraz ingerencji w roślinność wodną to między innymi zlikwidowanie tarlisk, zimowisk i miejsc odchowu narybku. Ma to niezwykle istotne znaczenie ze względu na stwierdzenie na obszarze planowanej inwestycji kilku gatunków ryb i kręgloustych, w tym śliza, piekielnicy, różanki, kozy i minoga strumieniowego, gatunków podlegających ścisłej ochronie prawnej.

Wdrożenie wariantu zaproponowanego przez autorów raportu, tj. przeprowadzenie prac z wyłączeniem odcinka pomiędzy km 190+703 – 191+790 spowoduje wyłączenie 677 m brzegów z umacniania kiszkaami faszynowymi z łącznej długości proponowanych 1826 m. Działanie takie zapobiegnie bezpośredniej ingerencji w cztery zinwentaryzowane siedliska z Dyrektywy Siedliskowej. Wariant ten pod względem oddziaływania na awifaunę, w porównaniu z wariantem I znacznie ogranicza ingerencję w siedliska lęgowe ptaków na najcenniejszym odcinku rzeki.

Powyższe rozwiązanie, pomimo iż podobnie jak wariant I stanowi ingerencję w środowisko rzeki powodując trwale lub okresowe zakłócenia w funkcjonowaniu zbiorowisk

roślinnych i zwierzęcych, nie spowoduje utraty najcenniejszych przyrodniczo siedlisk w zasięgu prowadzonej inwestycji. Należy uznać je za wariant racjonalny, pozwalający na przywrócenie drożności rzeki przy jednoczesnym zachowaniu jej walorów przyrodniczych. Stanowi również kompromis pomiędzy funkcjonowaniem badanego odcinka w ekosystemie Wkry, zapewniający możliwość pełnienia funkcji ekologicznej przy jednoczesnym zabezpieczeniu interesów lokalnej społeczności.

W toku prowadzonego postępowania Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie pismem znak: RDOŚ-28-OON-6635-0027-003/09/aki z dnia 4 stycznia 2010 r. wystąpił do inwestora – Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych w Olsztynie – z zapytaniem, czy rozważono możliwość przeprowadzenia prac w oparciu o wariant zaproponowany przez wykonawców raportu. W odpowiedzi udzielonej 14 stycznia 2010 r. inwestor wskazał, że ten wariant mógłby stanowić alternatywę dla wariantu, który zamierza realizować inwestor, jednakże brany jest pod uwagę jedynie jako ostateczność. Dopuszczając możliwość zastosowania odstępstw od projektu podstawowego w pierwszej kolejności inwestor proponuje wykonanie tzw. „variantu kompromisowego”, który polegałby na odstąpieniu od pogłębienia dna rzeki na odcinku km 190+703 – 192+900 oraz ograniczeniu na jego długości robót do zabudowy wyrw w skarpach wraz z ich umocnieniem w terminach i na zasadach określonych przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie. Dopiero w razie braku zgody organu na „variant kompromisowy” inwestor wykona prace według wariantu zaproponowanego przez autorów raportu.

Mając powyższe na uwadze i odnosząc się do przedstawionej w raporcie o oddziaływaniu na środowisko analizy oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, z której wynika, że proponowany przez inwestora wariant I kształtowania przekroju poprzecznego i podłużnego rzeki Wkry na odcinku km 188+050 – 192+900 jest najmniej korzystny dla środowiska i spowoduje znaczące negatywne oddziaływanie przedsięwzięcia na siedliska przyrodnicze oraz gatunki ptaków występujące w granicach objętych opracowaniem raportu, a także uznając, iż wariant zaproponowany przez autorów raportu jest korzystniejszy z punktu widzenia ochrony obszaru OSO Natura 2000 „Dolina Wkry i Mławki”, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie postanowieniem znak: RDOŚ-28-OON-6635-0027-003/09/aki z 4 marca 2010 r. odmówił uzgodnienia warunków realizacji przedmiotowego przedsięwzięcia w proponowanym przez inwestora pierwszym wariantcie inwestycyjnym. Jednakże w swoim rozstrzygnięciu organ wskazał, że zgodnie z art. 55 ustawy Prawo ochrony środowiska „jeżeli z postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko wynika zasadność realizacji przedsięwzięcia w wariantcie innym niż proponowany, organ administracji, za zgodą wnioskodawcy, wskazuje w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wariant dopuszczony do realizacji lub, w razie braku zgody wnioskodawcy, odmówi, w drodze decyzji, określenia środowiskowych uwarunkowań zgody na realizację przedsięwzięcia”. Dlatego też inwestor, zgadzając się na przeprowadzenia prac w oparciu o wariant uznany przez tutejszy organ za możliwy do realizacji, powinien zmodyfikować wniosek i wystąpić do Wójta Gminy Płońsk o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla powyższego przedsięwzięcia realizowanego w oparciu o wariant II, tj. zaproponowany przez autorów raportu i wskazany jako korzystniejszy z punktu widzenia ochrony środowiska.

W dniu 17 maja 2010 r. do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie wpłynęło pismo Urzędu Gminy w Płońsku (znak: 7624-7/08/09/10 z dnia 14 maja 2010 r.) z informacją, że pismem znak: MUW.MR-6005-02-8/10 z dnia 12 maja 2010 r. inwestor wyraził zgodę na realizację drugiego wariantu przedstawionego w raporcie o oddziaływaniu

przedsięwzięcia na środowisko, tj. z wyłączeniem z prac odcinka rzeki od km 190÷703 do km 191÷790 jej biegu.

Uznając zatem wariant zaproponowany przez autorów raportu, tj. przeprowadzenie prac z wyłączeniem odcinka pomiędzy km 190÷703 – 191÷790, za korzystniejszy z punktu widzenia ochrony obszaru OSO Natura 2000 „Dolina Wkry i Mławki” oraz uwzględniając zaistnienie przesłanki określonej w art. 55 ustawy Prawo ochrony środowiska, postanowiono jak w osnowie.

Pouczenie

Zgodnie z art. 153 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 ze zm.), na niniejsze postanowienie, nie przysługuje zażalenie.

Otrzymują:

- ① Wójt Gminy Płońnica
2. Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Olsztynie
3. a/a



REGIONALNEGO DYREKTORA
OCHRONY ŚRODOWISKA

Maria Mellin
Maria Mellin